

WOJEWODA MAZOWIECKI

Warszawa, 30 stycznia 2025 r.

WK-II.431.12.2024

Pani

Dorota Babińska

tłumacz przysięgły

języka angielskiego i języka francuskiego

al. Niepodległości 145 m.8

02-555 Warszawa

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 20 ustawy o zawodzie tłumacza przysięgłego¹ Ewa Pawłowska – główny specjalista w Wydziale Kontroli Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie przeprowadziła 3 grudnia 2024 r. kontrolę w zakresie prawidłowości i rzetelności prowadzenia repertorium oraz pobierania wynagrodzenia za czynności tłumacza przysięgłego, wykonane na rzecz podmiotów, o których mowa w art. 15 ustawy o zawodzie tłumacza przysięgłego, tj. sądu, prokuratora, Policji oraz organów administracji publicznej.

Kontrolą objęto okres od 1 stycznia 2023 r. do 22 listopada 2024 r. – w zakresie kompletności prowadzonego repertorium i prawidłowości pobierania wynagrodzenia oraz okres od daty ostatniej czynności odnotowanej w repertorium do dnia kontroli – w celu określenia 3-letniej przerwy w wykonywaniu czynności tłumacza przysięgłego.

Nawiązując do projektu wystąpienia pokontrolnego z 20 grudnia 2024 r., do którego nie wniesiono zastrzeżeń, przekazuję Pani wystąpienie pokontrolne.

W okresie objętym kontrolą repertorium prowadzone było w formie elektronicznej.

¹ Ustawa z dnia 25 listopada 2004 r. o zawodzie tłumacza przysięgłego (Dz. U. z 2019 r. poz. 1326).

Tłumacz przysięgły przedstawił do kontroli wydruk elektronicznego repertorium:

1. Za rok 2023:

- repertorium zawierające jedynie wpisy odnotowane pod pozycjami 2, 30, 299, 463, 464, 465, 469, 470, 544, 545, 546, 577, 653, 654, 655, 656, 657, 658, 659, 660, 661, 662, 802, 803, 804, 878 dotyczące pisemnych tłumaczeń przysięgłych zawierające jedynie wpisy o dokonanych tłumaczeniach na rzecz podmiotów wymienianych w art. 15 ustawy o zawodzie tłumacza przysięgłego bez wpisów na rzecz podmiotów/osób prywatnych. Do kontroli przedstawiono niepełne repertorium. Jak wyjaśnił tłumacz przysięgły w dniu 3 grudnia br. „*Na kontrolę dostarczyłam repertorium za rok 2023, które zawiera wpisy dotyczące organów Administracji Publicznej, Sądów, Policji, Prokuratury, bez wpisów na rzecz podmiotów prywatnych. Tłumaczenia na rzecz podmiotów prywatnych były dokonywane w roku 2023, ale zostały usunięte po zakończeniu roku 2023, z uwagi na brak jednolitego określenia w ustawie i rozporządzeniu dot. czasu przechowywania danych w repertorium. Wpisy dot. podmiotów z art. 15 zostały odtworzone na podstawie dokumentacji tłumacza za rok 2023.*”
- repertorium zawierające wpisy od pozycji 1 do pozycji 3 dotyczące ustnych tłumaczeń na rzecz podmiotów wymienianych w art. 15 ustawy o zawodzie tłumacza.

2. Za rok 2024:

- repertorium zawierające wpisy od pozycji 1 do 707. Ww. repertorium zawierało wpisy dotyczące tłumaczeń pisemnych dokonanych zarówno na rzecz podmiotów wymienianych w art. 15 ustawy o zawodzie tłumacza przysięgłego oraz na rzecz podmiotów/osób prywatnych.
- repertorium zawierające wpisy od pozycji 1 do pozycji 20 dotyczące ustnych tłumaczeń na rzecz podmiotów/osób prywatnych oraz podmiotów wymienianych w art. 15 ustawy o zawodzie tłumacza przysięgłego.

Należy zauważyć, że zapis zawarty w art. 29 c ustawy o zawodzie tłumacza przysięgłego wskazuje, że „*okres przechowywania danych osobowych zgromadzonych przez tłumacza przysięgłego w związku z tłumaczeniem wynosi 4 lata od zakończenia roku kalendarzowego, w którym dane zostały zgromadzone. Po upływie tego okresu dane osobowe podlegają usunięciu, chyba że dalsze ich przechowywanie jest niezbędne dla ochrony praw lub dochodzenia roszczeń.*”

Dodatkowo powyższe zostało potwierdzone w stanowisku Komisji Odpowiedzialności Zawodowej Tłumaczy Przysięgłych² przy Ministrze Sprawiedliwości „*Okres przechowywania danych osobowych zgromadzonych w repertorium czynności tłumacza przysięgłego oraz innych danych osobowych pozyskanych w związku z tłumaczeniem wynosi 4 lata od zakończenia roku kalendarzowego, w którym dane zostały zgromadzone. Po upływie tego okresu dane osobowe podlegają usunięciu, chyba że dalsze ich przechowywanie jest niezbędne dla ochrony praw lub dochodzenia roszczeń zgodnie z art. 29c ustawy o zawodzie tłumacza przysięgłego. Usunięcie danych osobowych po upływie czteroletniego okresu przechowywania następuje przez zniszczenie repertorium lub anonimizację jego treści.*” Dodatkowo w Kodeksie Tłumacza Przysięgłego³ zawarto zapis, iż „*Tłumacz ma obowiązek takiego przechowywania repertorium, które zapewni bezpieczeństwo i trwałość przechowywanych danych oraz uniemożliwi zniszczenie lub utratę repertorium. Tłumacz skrupulatnie prowadzi repertorium zgodnie z przepisami prawa oraz zasadami oceny poprawności prowadzenia repertorium czynności tłumacza przysięgłego stosowanymi przez Komisję Odpowiedzialności Zawodowej Tłumaczy Przysięgłych przy Ministrze Sprawiedliwości.*”

Kontroli poddano wpisy zawarte w dostarczonym wydruku repertorium, tj.:

1. Repertorium za 2023 rok:
 - w zakresie prawidłowości i rzetelności prowadzenia repertorium wszystkie dostarczone wpisy dotyczące tłumaczeń pisemnych, tj. lp.: 2, 30, 299, 463, 464, 465, 469, 470, 544, 545, 546, 577, 653, 654, 655, 656, 657, 658, 659, 660, 661, 662, 802, 803, 804, 878 oraz wszystkie dostarczone wpisy dotyczące tłumaczeń ustnych odnotowane pod pozycjami od 1 do 3.
 - w zakresie wysokości pobranego wynagrodzenia na rzecz podmiotów, o których mowa w art. 15 ustawy o zawodzie tłumacza przysięgłego wszystkie dostarczone ww. wpisy dotyczące tłumaczeń pisemnych widniejące w dostarczonym do kontroli wydruku repertorium, tj. lp.: 2, 30, 299, 463, 464, 465, 469, 470, 544, 545, 546, 577, 653, 654, 655, 656, 657, 658, 659, 660, 661, 662, 802, 803, 804, 878 oraz wszystkie 3 wpisy dotyczące tłumaczeń ustnych, tj. lp.: 1, 2, 3.

² Udostępnionym na stronie internetowej www.bip.mazowieckie.pl, w zakładce – *Urząd Wojewódzki*, podzakładce *Informacje wydziałów i biur* -> Wydział Kontroli -> Tłumacze przysięgli. Zaktualizowane stanowisko dostępne jest na stronie głównej Ministerstwa Sprawiedliwości, w zakładce *Co robimy*, podzakładce *Tłumacze przysięgli*.

³ Kodeks Zawodowy Tłumacza Przysięgłego Polskie Towarzystwo Tłumaczy Przysięgłych i Specjalistycznych Tępis, Warszawa 2019

2. Repertorium za 2024 rok:

- w zakresie prawidłowości i rzetelności prowadzenia repertorium co 3. stronę dostarczonego wydruku repertorium zawierające tłumaczenia pisemne, rozpoczynając od strony nr 3, tj. lp.: 18-28, 53-62, 85-87, 90-94, 117-127, 157-168, 188-197, 223-232, 257-267, 291-300, 329-336, 354-361, 379-388, 412-421, 445-455, 477-486, 509-520, 542-554, 578-592, 613-620, 645-655, 676-687.

Nie poddano kontroli ww. zakresie wpisu 88 oraz 89, gdyż w repertorium odnotowano, iż ww. numery zostały omyłkowo pominięte i niewykorzystane.

Dodatkowo ww. zakresie kontroli poddano wszystkie wpisy dotyczące tłumaczeń ustnych odnotowane pod pozycjami od 1 do 20.

- w zakresie wysokości pobranego wynagrodzenia na rzecz podmiotów, o których mowa w art. 15 ustawy o zawodzie tłumacza przysięgłego wszystkie dostarczone wpisy dotyczące tłumaczeń pisemnych widniejące w dostarczonym wydruku repertorium w roku 2024, tj. lp.: 13, 62, 63, 97, 98, 99, 191, 192, 204, 205, 206, 207, 208, 209, 210, 211, 212, 307, 476, 622, 623.

Zgodnie z oświadczeniem tłumacza przysięgłego, w okresie objętym kontrolą nie miały miejsca przypadki pisemnej odmowy wykonania tłumaczenia na żądanie podmiotów, o których mowa w art. 15 ustawy o zawodzie tłumacza przysięgłego.

Od dnia ostatniego wpisu tłumacz przysięgły nie przerywał wykonywania czynności na okres dłuższy niż 3 lata⁴ oraz spełnił ustawowy obowiązek złożenia Wojewodzie Mazowieckiemu wzoru podpisu i odcisku pieczęci tłumacza przysięgłego, o którym mowa w art. 19 ustawy o zawodzie tłumacza przysięgłego.

W wyniku kontroli stwierdzono nieprawidłowości polegające na:

1. Braku odnotowania w repertorium niektórych ustawowo wymaganych danych, tj.:
 - daty przyjęcia zlecenia – w 7 wpisach objętych kontrolą (z 2023 r. lp.: 469, 470, 544, 545, 546, 577, 878). Zgodnie ze stanowiskiem Komisji Odpowiedzialności Zawodowej Tłumaczy

⁴ Zgodnie z interpretacją przedstawioną w piśmie Ministerstwa Sprawiedliwości z dnia 8 lipca 2013 r., znak DZP-V-670-391/13, trzyletnią przerwę w wykonywaniu czynności tłumacza przysięgłego można stwierdzić wówczas, gdy od ostatniej czynności odnotowanej w repertorium tłumacza przysięgłego upłynęły ponad 3 lata. Stanowisko dostępne na stronie www.bip.mazowieckie.pl, w zakładce – *Urząd Wojewódzki*, podzakładce *Informacje wydziałów i biur* -> Wydział Kontroli -> Tłumacze przysięgli.

Przysięgłych⁵ przy Ministrze Sprawiedliwości „(...) Zarówno data zlecenia, jak i data zwrotu dokumentu wraz z tłumaczeniem, powinny być pełne i podane zgodnie ze zwyczajem zapisu dat w Polsce (...)”

- rodzaju wykonanej czynności – w 1 wpisie objętym kontrolą (z 2024 r. lp. 90). W myśl ww. stanowiska: „Wpis do tej rubryki ma określić czynność wykonaną przez tłumacza przysięgłego, a więc jedną z następujących czynności: tłumaczenie pisemne na język (...), tłumaczenie ustne (zawsze na język [...] i z języka [...] na język polski), poświadczenie dostarczonego tłumaczenia pisemnego na język (...), odpis dokumentu w języku (...)”.

Powyższym naruszono wymogi art. 17 ust. 2 pkt 1 i 4 ustawy o zawodzie tłumacza przysięgłego.

2. Pobranie/odnotowanie w repertorium kwoty wynagrodzenia niezgodnego z zapisami zawartymi w rozporządzeniu Ministra Sprawiedliwości w sprawie wynagrodzenia za czynności tłumacza przysięgłego:

- w przypadku wpisów 470 oraz 545 z 2023 r. odnotowano w każdym przypadku kwotę wynagrodzenia o 3 grosze wyższą niż wynikającą z zastosowania przepisów zawartych w § 2 ust. 1 pkt 2 lit a w związku z § 6a rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 24 stycznia 2005 r. w sprawie wynagradzania za czynności tłumacza przysięgłego⁶.

Zgodnie z wyjaśnieniem tłumacza przysięgłego z dnia 13 grudnia br. „Rep. 470 (...) to moja pomyłka w repertorium, na klawiaturze numerycznej nad 3 jest 6 (...). Rep. 545 – wynagrodzenie brutto na fakturze to 943,25 zł (razem z rep. 544 i 546, łącznie 17 stron), (...) napisałam omyłkowo 6 zamiast 3. Na fakturze wszystko się zgadza, a Sąd uregulował należność. (...)”. Do wglądu udostępniono ww. faktury.

- w przypadku wpisu 656 z 2023 r. odnotowano i pobrano kwotę wynagrodzenia o 19 groszy niższą niż wynikającą z zastosowania przepisów zawartych w § 2 ust. 1 pkt 2 lit a w związku z § 3 oraz § 6a ww. rozporządzenia. Zgodnie z wyjaśnieniem tłumacza przysięgłego z dnia 13 grudnia br. „Kwotę obliczył program do wystawiania faktur,

⁵ Udostępnionym na stronie internetowej www.bip.mazowieckie.pl, w zakładce – Urząd Wojewódzki, podzakładce Informacje wydziałów i biur -> Wydział Kontroli -> Tłumacze przysięgli. Zaktualizowane stanowisko dostępne jest na stronie głównej Ministerstwa Sprawiedliwości, w zakładce Co robimy, podzakładce Tłumacze przysięgli.

⁶ Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 24 stycznia 2005 r. w sprawie wynagrodzenia za czynności tłumacza przysięgłego (Dz. U. z 2021 r. poz. 261).

którego używam. Kwota brutto na fakturze jest taka sama, jak kwota podana w repertorium”.

- w przypadku wpisów 657 – 661 z 2023 r. odnotowano i pobrano kwotę wynagrodzenie za tłumaczenie w każdym z ww. wpisów w wysokości 18,45 zł, tj. niższą o 813,83 zł niż wynikającą z zastosowania przepisów zawartych w § 2 ust. 1 pkt 2 lit a w związku z § 6a ww. rozporządzenia. Zgodnie z wyjaśnieniem tłumacza przysięgłego z dnia 3 grudnia 2024 r. *„w poz. od 657 do 661 wynagrodzenie pobrano inne niż wynikające z rozporządzenia, po uzgodnieniu z sądem z uwagi na fakt, że tłumaczenia były identyczne jak w pozycji 656 za wyjątkiem adresata pisma sądowego. Pisma dotyczyły tej samej sprawy (...) i miały tę samą datę sporządzenia”.*
- w przypadku wpisów z 2024 r. 191, 192, 204, 205, 206, 207, 208, 209, 210, 211, 212 odnotowana kwota wynagrodzenia nie była tak jak w pozostałych przypadkach poddanych kontroli podwyższona zgodnie z zapisami § 6a ww. rozporządzenia *„Wynagrodzenie tłumacza przysięgłego, będącego podatnikiem podatku od towarów i usług, zobowiązanego do zapłacenia podatku od towarów i usług, podwyższa się o kwotę tego podatku obliczoną przy zastosowaniu obowiązującej w dniu orzekania o wynagrodzeniu właściwej stawki podatku od towarów i usług.”*

Zgodnie z wyjaśnieniem tłumacza przysięgłego z dnia 13 grudnia br. *„Przez pomyłkę, w poprzednich latach zdarzało mi się rozbijać podane wynagrodzenie na kwotę netto i podatek VAT. (...) Poprawiłam wszystkie należności w repertorium.”* Na okazanych fakturach widnieją zarówno kwoty netto jak i kwoty brutto.

Ponadto, stwierdzono, że:

1. Brak w repertorium obowiązkowej kolumny o której mowa w art. 17 ust. 2 pkt 7 dotyczącej informacji o odmowie wykonania tłumaczenia na rzecz podmiotów, o których mowa w art. 15, zawierających datę odmowy, określenie organu żądającego tłumaczenia oraz przyczynę odmowy tłumaczenia. Ww. kolumny powinny widnieć w repertorium nawet jeśli nie wystąpiły przypadki ww. odmów.
2. Nie zachowano chronologii ani względem daty przyjęcia zlecenia ani daty zwrotu dokumentu w przypadku wpisów objętych kontrolą widniejących na dostarczonym wydruku repertorium na stronach poddanych kontroli zawierających wpisy z 2024 roku, tj. lp.: 223-232, 257-267, 291-300, 379-388.

3. Pominięto w repertorium z 2024 roku 2 pozycje, tj. 88 oraz 89. Zgodnie z adnotacją zawartą w repertorium „*numer repertorium pominięty i niewykorzystany*”.
4. Błędnie odnotowano daty przyjęcia zlecenia w przypadku tłumaczenia ustnego z 2023 roku, tj. lp. 2 wskazano datę przyjęcia zlecenia w roku 2024 r. zamiast 2023 r.
5. Odnotowywano w niektórych przypadkach poddanych kontroli jedynie adnotacji, tj. „pdf” w kolumnie dotyczącej formy tłumaczonego dokumentu. Ww. adnotacja nie jest do końca jednoznaczna, gdyż nie wskazuje czy ww. dokument stanowił skan czy był to oryginał pisma podpisany podpisem elektronicznym w przypadku wpisów z 2023 r. lp.: 30, 299 oraz z 2024 r. lp.: 53, 58, 117, 159, 188, 191, 197, 261, 262, 263, 329, 379, 419, 447, 448, 454, 455, 516, 552, 646, 647, 648, 649, 655, 676, 677, 678, 683.
6. W repertorium dotyczącym tłumaczeń ustnych brak było kolumny dotyczącej rodzaju wykonanej czynności i języka tłumaczenia o której mowa w art. 17 ust. 2 pkt 4 aczkolwiek ww. dane były odnotowywane tylko w innych kolumnach, tj. zakres tłumaczenia czy data, miejsce i czas tłumaczenia.

Z uwagi na powyższe ustalenia, ocenie poddano dostarczony do kontroli pełny wydruk repertorium za 2024 r. oraz niepełny wydruk repertorium za 2023 r. zawierający jedynie wpisy dotyczące podmiotów wymienionych w art. 15 ustawy o zawodzie tłumacza przysięgłego, natomiast nie możliwe było poddanie kontroli wpisów dotyczących tłumaczeń dokonanych w 2023 r. na zlecenie podmiotów/ osób prywatnych. Prawidłowość i rzetelność dostarczonego do kontroli ww. wydruku repertorium oraz pobieranie wynagrodzenia za czynności tłumacza przysięgłego wykonane na rzecz podmiotów, o których mowa w art. 15 ustawy o zawodzie tłumacza przysięgłego, tj. sądu, prokuratora, Policji oraz organów administracji publicznej – ocenia się pozytywnie pomimo nieprawidłowości. Natomiast informacja o usunięciu danych z elektronicznie prowadzonego repertorium za 2023 rok przed upływem czteroletniego okresu przechowywania i dostarczenie podczas kontroli odtworzonego w niepełni repertorium za 2023 r. zostanie przekazana do Ministerstwa Sprawiedliwości.

Mając na uwadze powyższe ustalenia zobowiązuję Panią do:

1. Każdorazowego odnotowywania w repertorium informacji, o których mowa w art. 17 ust. 2 pkt 1 i 4 ustawy o zawodzie tłumacza przysięgłego, tj.: daty przyjęcia zlecenia i rodzaju wykonanej czynności.
2. Pobierania wynagrodzenia zgodnie z zapisami zawartymi w rozporządzeniu Ministra Sprawiedliwości w sprawie wynagrodzenia za czynności tłumacza przysięgłego.
3. Odnotowywania w repertorium faktycznej kwoty pobranego wynagrodzenia tak aby kwota wskazana w repertorium była zgodna z kwotą wskazaną na fakturze.
4. Przechowywania danych zgromadzonych w repertorium czynności tłumacza przysięgłego zgodnie z zapisami zawartymi w art. 29 c ustawy o zawodzie tłumacza przysięgłego i rekomendacją zawartą w Stanowisku Komisji Odpowiedzialności Zawodowej Tłumaczy Przysięgłych, w szczególności w zakresie dotyczącym okresu ich przechowywania.
5. Uwzględnienie w prowadzonym repertorium wszystkich informacji zawartych w art. 17 ust. 2 ustawy o zawodzie tłumacza przysięgłego, w szczególności poprzez:
 - uwzględnienie w repertorium tłumaczeń pisemnych brakującej kolumny do odnotowywania informacji, o której mowa w art. 17 ust. 2 pkt 7 ustawy o zawodzie tłumacza przysięgłego, tj. informacji o odmowie wykonania tłumaczenia na rzecz podmiotów, o których mowa w art. 15, zawierających datę odmowy, określenie organu żądającego tłumaczenia oraz przyczynę odmowy tłumaczenia,
 - uwzględnienie w repertorium tłumaczeń ustnych brakującej kolumny do odnotowywania informacji o której mowa w art. 17 ust. 2 pkt 4 ustawy o zawodzie tłumacza przysięgłego, tj. rodzaj wykonanej czynności i język tłumaczenia.

Ponadto, wskazuję na konieczność:

- zachowania chronologii wpisów w repertorium,
- prawidłowe nadawanie numerów kolejnym wpisom w repertorium, by nie dochodziło do pozostawienia pustych, niewykorzystanych pozycji,
- prawidłowe odnotowanie daty przyjęcia zlecenia,
- odnotowywanie danych w kolumnie dotyczącej formy tłumaczonego dokumentu w sposób jednoznaczny, nie budzący wątpliwości.

Jednocześnie zobowiązuję Panią do przekazania, w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, pisemnej informacji o sposobie realizacji zaleceń pokontrolnych i wniosków pokontrolnych.

z up. WOJEWODY MAZOWIECKIEGO

Artur Subda
Dyrektor Wydziału Kontroli